

Forfatter: Jacobsen, J. P.

Titel: Udrag fra Samlede Værker II Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup

Citation: Jacobsen, J. P.: "Samlede Værker II Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup", i Jacobsen, J. P.: *Samlede Værker II Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup*, udg. af Morten Borup ; Georg Christensen , 1924-29, s. XXIV. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacob02val-shoot-idm140366214209104/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Værker II Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup

XXIV

me Erkendelse, som Jacobsen var kommet til, da han ca. 1867 opgav en paabegyndt Romancecyklus med Motiv fra Middelalderen og lagde Emnet ned i sin egen Tid (se „Digte og Udkast“ 2. Udg. S. 26). Selvbiografisk er ligeledes det Træk, at Niels Lyhne som ungt Menneske læser hele Bibelen igennem og begynder at holde Dagbog (se Noten til S. 74.1 f. n.—75.1). Endog igennem Skildringen af Niels's Udseende har Digterens Venner kunnet genkende ham selv.

Men Ligheden gaar dybere end til det rent ydre. „Niels Lyhne“ er, siger Jacobsen i et Brev, „et personligt Regnskab“, han er kommet ind paa at gøre op (se Brandes. SS. III. 62). Niels's Livserfaringer er Jacobsens, selv om ikke alle hans Oplevelser er det; gennem Niels udtaler han sine egne Tanker om Livet og Livets Vilkaar, om Drømmeri og Virkelighedssans, om Forstandens og Følelsens indbyrdes Kamp paa det religiøse Omraade. I denne Bog, som i alt hvad Jacobsen har skrevet, indtager Sjæleskildringen den centrale Plads. Det fremhæves paa en meget illustrerende Maade ved de Ændringer, som Titlen undergaar: Navnet „Atheisten“ erstat-tes med „Niels Lyhne. En Ungdoms Historie“, der atter maa vige for det simple „Niels Lyhne“. *Tendensen fortrænges af en historisk Milieuskildring, som i sidste Instans viser sig at være en blot og bar Ramme om en psykologisk Skildring.*
